

“То је онај чувени виц са мишевима на којима се врше експерименти у Бриселу. Једна експериментална група мишева пије виски, друга коњак, трећа вотку, а четврта шљивовицу. Ова прва група која је пила коњак, они су се бацили у раскалашне делатности, радовали су се више него што је уобичајено, певали француске шансоне и живели један потпуно опуштени живот у својим експерименталним условима. Ова друга која је пила виски била је врло нервозна, чак су били нервозни и према себи и ширили агресију лево десно по том глобалном мишјем свету. Ова трећа која је пила вотку, то је равно понашање, без реакције. А група која је пила шљивовицу, учинили су велико изненађење пред експериментаторима. Пришли су ивицама кавеза, ухватили за решетке и почели да говоре мац, мац мац...”

(Борис Тадић, председник Србије)

Реци виц – откопчан ти шлиц. Слушајући недавно виц који је у слављеничком расположењу испричао председник Србије, могао сам да се присјетим ове скоро заборављене дјечје шале. Наравно, није председнику откопчан шлиц, далеко било. Али држави којом управља сигурно јесте. Можда се чак и покварио од честог откопчавања, али то не треба да нас брине, јер добијањем статуса кандидата ми ћемо добити доста тога и зато смо на правом путу. То је, дакле, тај „европски корак – добар за све“. На том путу крећемо се миц по миц. То, такође, може бити добар виц. Можда чак и бољи од онога који је испричан како би се описао инат као битна црта нашег карактера. Откопчан шлиц би тако могао бити спољно-политичка платформа и синтагма српске дипломатије.

Виц који је испричан због своје истинитости је можда више страхан него што је смијешан. Наиме, то што је тај виц нашем председнику испричао председник једне европске државе може нас више забринути него по својој природи насмијати, али је у извјесном смислу и поучан. Истину да смо за бриселске научнике експериментална група мишева, не можемо ублажити хумором, па то изгледа морамо, чинити шљивовицом, да бисмо, ничеански речено, преживјели истину. А истина је да они који пију виски „шире агресију лево и десно“, што ће рећи и на запад и на исток, али не само „по том глобалном мишијем свету“, него и по глобалном људском свијету. Експериментатори су диктатори или

диктатори су експериментатори.

У свему томе, дакако, има и ироније. У чему се она огледа? Огледа са на страклима европских зграда, савремених здања политичке архитектуре, док испред њих стоји чекајући, она се труди да поправи фризуру. Предсједник је испричао виц како би истакао и дочарао српски инат. Међутим, Србија је управо својим односом према Европској унији довела у питање његово постојање ината у свом менталитету. Нисмо због тога сигурни да ли инат уопште куца као срце нашег менталитета. Све и да куца, број откуцаја је на најнижем могућем нивоу, па му вјероватно и није до шале у тренутку кад се одваја од свог идентитета, као што се душа растаје од тијела. Ето онда могућег одговора, зашто предсједник о српском инату прича, на неки начин, похвално. Зато што надасве зна ред и културу, па о мртвима прича све најбоље.

Али ми не живимо „потпуно опуштени живот у својим експерименталним условима.“ Ми смо мишеви и треба можда да повјерујемо да су Том и Џери истинити ликови и да њихов однос у стварности одговара односу који имају у цртаном филму. Народ који повјерује у такву причу, потврђује своју инфантилност.

Ипак, поврх свега, мислим да виц чак није ни исцрпљен до краја, те га због тога треба и проширити. Прво, треба рећи да су мишеви пили у хотелу са једном звјездицом. Друго, остало је недоречено једно питање које је врло значајно за бриселски експеримент и то истраживање у цјелини. Наиме, како се мишеви напијени од коњака, вискија, вотке и шљивовице, разликују у мамурлуку? Па они који су пили коњак, виски и вотку, њих боли глава, док ове што су пили шљивовицу боли срце. Због продате и пропријене ђедовине.